

ŠIURPĖS

Šiurpės – šiuolaikinis vaikų tautosakos žanras. Istorijas apie paslaptinę, žiaurią, dažnai net nemotyvuotą mirtį dažniausiai pasakoja 7–12 metų vaikai. Jos pasakojamos susirinkus būreliui ar bent dviem vaikams kokioje nors nuošalioje tamsioje vietoje, kad negirdėtų tėvai ir vyresni vaikai, jau nebetikintys tokiomis istorijomis. Šiurpių parodijas kuria paaugliai, patys pasakoję tikrąsias šiurpes, todėl neblogai išmanantys jų siužetus. Veikėjai jose paprastai būna tie patys, kaip ir tikrosiose šiurpėse, panašios ir aprašomos situacijos, bet dažniausiai jos turi netikėtą, linksmą ir „laimingą“ pabaigą. Šiurpėms yra artimi ir vaikų burtai.

Šiandien šiurpės yra ne tik gyvai pasakojamos vaikų. Didžioji dalis čia skelbiamų tekstų yra nurašyti iš interneto, kiti – surinkti Vytauto Didžiojo universiteto studentų.

[Žalias gėrimas]

Gyveno mergaitė, kurios mama išvyko į užsienį keliems mėnesiams. Ir pasakė: „Negerk žalio gėrimo.“ Ji užsinerėjo gerti ir nuėjo į parduotuvę. Ir visi gėrimai buvo atsibodę, ir nusipirko žalią gėrimą. Grįžus namo ir išgėrė tą žalią gėrimą. Išgirdo, kad kažkas stuksena į duris, po to paskambina. Po to pradėjo žaibuoti. Mergaitė labai išsigando ir palindo po stalą. Atsivėrė durys. Ten įlenda žmogus su kauke. Jis surado mergaitę, paguldė ją ant stalo ir nukirto galvą.

VDU ER 1500/67

[Mėlyni nagai]

Gyveno kartą tokia šeima: mama ir dukrelė, jos gyveno be tėčio. Tai mergaitei buvo 6 metukai. Ir vieną kartą ji nusilakavo savo nagučius sodria mėlyna spalva. Tą dieną mama liepė nueiti jai į turgų nupirkti mėsos. Mergaitė turguje sutiko tokią mėsos pardavėją, kuri klausinėjo, kodėl mergaitė taip nusidažiusi nagučius. Mergaitė atsakė, kad jai taip patinka ir dėl to taip nusidažo. Senoji moteriškė įpyko ir teištare mergaitei: „Tu pasigailėsi, kaip ir tavo šeima, kuri taip blogai tave auklėja.“ Mergaitė namo nebegrįžo. 239

Po poros savaitių mama ėjo pati pirkti mėsos ir, parsinešusi į namus, mėsoje rado mažučius pirštukus, kurių nagučiai buvo nulakuoti sodriai mėlyna spalva.

VDU ER 1500/58

[Juodi kaspiniai]

Kartą gyveno mergaitė, ir jos tėvai turėjo išvažiuoti į Kauną. Ją paliko namuose. Ir paliko juoduosius kaspinius, kurių neleido liesti. Jie išvažiavo, ir mergaitė sumanė pažaisti su tais kaspiniais. Ji žaidė ir pradėjo į juos įsipainioti. Staiga išgirdo balsą: „Mergaite mergaite, palik šituos juoduosius kaspinius, nes juodoji ranka prie tavo namų!“ Ji nuėjo į rūšį, nes tenai buvo radijas, ir jį išjungė. Pradėjo vėlei žaisti ir išgirdo tik, kad: „Juodoji ranka jau prie tavo durų!“ Ji pradėjo šiek tiek išsigąsti. Tada bandė juoduosius kaspinius nukirpti. Ir vėl išgirdo baisų ir kraupų balsą: „Mergaite mergaite, juodoji ranka jau prie tavęs!“ Ji dar labiau išsigando. BU! (Jei šią istoriją pasakosi draugui, „bu“ sakyk [taip], lyg gąsdintum jį. Jis tikrai išsigąs! PABANDYK!)

VDU ER 1500/10

[„Atiduok širdį!“]

Juodame juodame mieste, juodoje juodoje gatvėje, juodame juodame name, juodoje juodoje laiptinėje, juodame juodame bute, juodame juodame kambaryje gyvena žmogus, kuris sako: „Atiduok širdį!“ (Taip sakant, reikia griebti arčiausiai stovinčiam draugui už širdies.)

VDU ER 1500/68

[Rūsyje]

Vieną kartą gyveno tokia šeima. Mama sumanė iškepti pyragą. Bet pažiūrėjo – ogi uogienės nėra. Ir pasiuntė vyrą, kad nueitų į rūsį uogienės atnešti. Pusvalandis, valanda – kaip nėra, taip nėra vyro. Tada nusiuntė močiutę. Pusvalandis, vėl valanda praėjo. [Kaip] nėra, taip nėra. Tada nusiuntė sūnų. Jis irgi išėjo ir negrįžo. Tada mama pasiryžo eiti pati. Eina, lipa visa bijodama rūsio. Atidaro rūsio duris. Ogi žiūri – visi susėdę uogienę valgo.

VDU ER 1450/119

[Paslaptingas kapsėjimas]

Vieną kartą gyveno šeima. Jie nuėjo miegoti. Ir močiutė kažką išgirdo kapsint virtuvėje. Jai pasirodė, kad tai kraujas [kapsi]. Ji išėjo. Valanda, dvi – negrįžta. Tada sumanė nueiti mama. Ji taip pat išėjo. Ir jos taip pat nesulaukė. Išėjo tada vyras. Valanda, dvi – vėl, vėl jis neateina. Tada drebėdamas eina sūnus. Eina koridorium, atidaro virtuvės duris. Ogi žiūri – visi susėdę trūkusius vamzdžius tvarko.

VDU ER 1450/120

Pagal: „Atiduok širdį!‘: šiurpės ir jų parodijos“, parengė Laima Anglickienė, *Tautosakos darbai*, 2008, Nr. 36.